

Spouštíme klimapodcast Hlasy proměny! Poslechněte si 1. díl: Sucho aneb Jak najít v krajině rovnováhu pro všechny?

2.4.2024 - | Člověk v tísní

Se suchem mají zkušenosti všichni

To, že se v Česku projevuje sucho, většina tuzemských obyvatel ví. Fenomén sucha dopadá na různé skupiny lidí jinak; v naší organizaci je řada expertů a expertek, kteří ho řeší dlouhodobě.

Jakub Zelený, poradce pro změnu klimatu, připomíná, že aktivity organizace v tomto směru začaly v souvislosti s povodněmi: *„Člověk v tísní zasahoval nejen v rámci humanitární pomoci, ale následně se také snažil ve spolupráci s místními autoritami a aktéry pomáhat při zavádění opatření pro zvýšení odolnosti proti extrémním jevům, jako jsou právě povodně.“* Tyto a následné aktivity se postupně začaly zaměřovat zejména na sucho.

Práce dále zintenzivnily po ničivém tornádu v červnu 2021 na Břeclavsku a Hodonínsku. Na sbírku SOS Morava navazují další projekty, které se odolnost krajiny snaží zvyšovat i ve středních Čechách, nejen na jižní Moravě nebo v Polabí.

Antropoložka Markéta Zandlová, vedoucí týmu projektu Příběhy sucha, podotýká, že změna klimatu dopadá i na regiony, které si lidé se suchem nespojují: *„Třeba Beskydy – sucho tam ve srovnání s jižní Moravou není tak markantní, ale zároveň se tam jedná o palčivější problém, protože ta oblast nebyla ani ve smyslu toho, co tam roste, ani ve smyslu toho, co tam žije, ani ve smyslu toho, jak tam působili lidé, přizpůsobena obdobím dlouhého sucha. Je to novinka. A najednou se tam ty sucha začínají objevovat.“*

Sucho u Novomlýnské nádrže? Opravdu?

Šakvice u Novomlýnské nádrže na jižní Moravě si možná se suchem nespojujeme. Jenže velká vodní plocha před suchem automaticky nechrání. Právě v Šakvicích řeší jeho dopady velmi intenzivně.

Oblast trpí také větrnou erozí. Lidé z obce si v rámci jednoho projektu nechali zpracovat doporučení metodou scénářů budoucího vývoje. Vyšly z nich mj. možnosti pěstovat lanýže nebo sóju, starostka obce Drahomíra Dirgasová ale doufá, že k tomu nedojde: *„Já doufám, že ne. Vysazujeme tu tolik zeleně. Obnovujeme rybníčky a lužní lesy. Pořád přemýšlím, kam ještě něco zasadit. Snad se to projeví.“*

Obnovené rybníčky přilákaly ptáky

Před čtyřmi lety obec obnovila rybníček – vycházela přitom ze starých map, vzpomínek pamětníků a pozorování v krajině. Kolem něj se najednou objevily dávno vyhynulé druhy slanomilných rostlin, jako je kuřinka solná nebo bahenka šášovitá. U dalšího rybníku se zvedají hejna ptáků, mezi nimi čejky a pisily čáponohé.

Obec spojuje s Novomlýnskou nádrží lipová alej. *„Jsou to lípy z roku 2013,“* upřesňuje starostka. U nádrže na alej navazují dva pásy lesa. *„Tento les má 12 let, a podívejte na něj. Ona ta příroda si*

poradí. Stačí pár let, a máte takové změny, že byste se až divili,“ dodává Drahomíra Dirgasová. Sní o tom, že jednou se lidé budou moct procházet z vesnice k nádrži ve stínu vzrostlých lip a pak se rozhodnou, kterým lesem „dědinu“ obejdou zase zpátky.

Ani zdravá krajina neznamená, že bude dost odolná vůči změnám klimatu. Dobrá zpráva ale je, že lidé v Česku si toho jsou vědomi.

Kde náš klimatický podcast najdete

Podcast Hlasy proměny: Mění se klima, měníme se i my můžete poslouchat na našem YouTube kanálu a ve všech běžných podcastových aplikacích (Spotify, Apple Podcasts, České podcasty).

Kdo jsou autoři

Podcast „Hlasy proměny: Mění se klima, měníme se i my“ vznikl v organizaci Člověk v tísni. První epizodu připravila Magdaléna Trusinová. O mix zvuku se postaral Tomáš Tkáč, hudbu složil Tomáš Pernický, dramaturgii zastal Filip Rambousek a věcnou správnost garantuje Jakub Zelený.

<https://www.clovekvtisni.cz/spoustime-klimapodcast-hlasy-promeny-poslechnete-si-1-dil-sucho-aneb-jak-najit-v-krajine-rovnovahu-pro-vsechny-11305gp>